

Nr 252.

Av herr **Sjödahl m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående folktandvård.

Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 127 angående folktandvård ha föreslagits andra bidragsgrunder för städerna utanför landsting än som föreslagits för landstingsområdena. Kungl. Maj:t har därvid följt de sakkunnigas förslag. Dessa förmenade, att för dessa städers del ej föreläge samma trängande behov av statsbidrag som för landstingsområdena. En reservant bland de sakkunniga har dock påvisat, att om man bortser från huvudstaden, kommunalskatten för de övriga städerna i medeltal vore högre än den sammanlagda genomsnittliga kommunalskatten jämte landstingsskatten i åtminstone ett par landstingsområden samt obetydligt lägre än i ett flertal andra. Reservanten yrkade därför lika bidragsgrunder för landstingsområdena och städerna utanför landsting.

Uti propositionen har det uttalats, att det icke vore lämpligt att differentiera statsbidragen efter landstingens växlande skattetryck eller efter deras ekonomiska bärkraft. Med detta uttalande synes konsekvensen kräva att till städerna utanför landsting ej heller statsbidragen flyta sparsammare än till landstingen, detta i all synnerhet som en sådan differentiering beträffande landstingen av statsmakterna alltid avböjts, bortsett från vissa anslag för lungtuberkulosanstalter.

I två avseenden ha städerna utanför landsting ställts i undantagsställning. Det första gäller bidrag till utrustningskostnaderna. Skoltandvården är icke genomförd i alla icke-landstingsstäder. Tandvård för vuxna är anordnad blott i Göteborg. Under sådana omständigheter kommer det att krävas upprättande i dessa städer av ett flertal nya kliniker, varför det också är rimligt, att dessa städers anordningar i förevarande syfte få samma statsbidrag, som utlovas för övrigt. Det kan knappast betraktas som rättvist att det stöd, som lämnas Örebro och Borås eller Djursholm och Uppsala, förvägras städer som Norrköping, Hälsingborg eller Gävle.

Det andra undantaget gäller statsbidraget till driftskostnaderna. Dessa beräknas utgöra 9,40 kronor per barn. Av denna kostnad bidrager staten med c:a 6,50 kronor, medan landstingen komma att svara för c:a 2,90 kronor. Med samma kostnad per barn för icke-landstingsstäder skulle dessa få bidraga med 5,40 kronor, medan staten tillskjuter 4 kronor. Även om de större städerna skulle kunna genom rationalisering av driften hålla kostnaderna nedanför de beräknade 9,40 kronor per barn, vilket enligt hittills gjorda erfarenheter på grund av högre löne- och lokalkostnader kan betvivlas, är det säkert ingen som helst möjlighet att något nämnvärt nedbringa dessa kostnader. Allt talar därför

för att även beträffande driftskostnaderna samma bidragsgrunder borde tillämpas för såväl landstingen som städerna utanför landsting.

De sakkunniga ha dock förmenat, att det för icke-landstingsstäderna vore förenat med svårigheter att tillämpa samma grunder för tandvårdsorganisationen som för landstingen, varför även andra bidragsgrunder borde tillämpas. Detta är knappast någon motivering för lägre bidrag men väl för samma bidrag, beräknat efter andra grunder. Bidraget per barn borde därför bestämmas till ett belopp, som närmare motsvarade det bidrag av c:a 6,50 kronor, som staten tillerkänner landstingen. Svenska stadsförbundet har föreslagit en förhöjning av bidraget från 4 kronor per barn till åtminstone 5 kronor. En sådan förhöjning kan icke betraktas som annat än skälig.

Med återopande av vad vi sålunda anført få vi härmed föreslå riksdagen att besluta,

att städerna utanför landsting tillerkännas samma bidrag för poliklinikernas utrustning som landstingen samt

att statens bidrag till städerna utanför landsting för poliklinikernas driftskostnader måtte utgå med 5 kronor per barn.

Stockholm den 9 mars 1938.

Edgar Sjödahl.

Gösta Rahmn.

Ivar Öman.

Joh. Nilsson,
Malmö.

G. A. Björkman.

Alb. Bergström.

Edwin Berling.

H. Sten.

Nils Holmström.

Axel Strand.

Axel Roos.

Knut Petersson.